

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ÇAĞDAŞ ARAP KADIN ŞAİRLER ANTOLOJİSİ

Çeviren: Metin FINDIKÇI

ŞİİR | hayal

ÇAĞDAŞ ARAP KADIN ŞAİRLERİ ANTOLOJİSİ

Hayal Yayıncılık
ve Telif Hakları Ajansı
Hayal Publishing
© 2022 Copyright

Çağdaş Arap Kadın Şairleri Antolojisi
ISBN: 978-605-5945-77-0

Birinci Baskı: Ağustos 2010

Yayın Yönetmeni: Özgen Kılıçarslan
Kapak Tasarımı: Veysel Şaylı
Düzeltili: Ayşegül Özarslan

Hayal Yayınları
www.hayalyayinlari.com
e-posta: bilgi@hayalyayinlari.com

Adres: Büklüm Sokak 8 / 3
Kavaklıdere - Ankara
Tel: 0 312 417 47 09
Fax: 0 312 417 37 94

Baskı: Aydan Web Ofset
Alinteri Bulvarı, 364. Sokak, No: 4
Ostim - Ankara

Yazıların hukuki ve etik sorumluluğu yazarlarına aittir.
Tüm hakları saklıdır.
Bu kitabın yayın hakları Hayal Yayıncılık Ltd. Şti'nindir.
İzinsiz kopyalanamaz, aktarılamaz, çoğaltılamaz.

ÖNSÖZ

Aslında Arap asıllı şairler dünyanın en şanslı şairleridir denebilir. Çünkü aynı dili (Modern - Akademik Arapça) kullandıkları için. Örneğin: Yemenli bir şairin yazdıkları şiirleri, Cezayirli veya Iraklı bir okuyucu okuyabiliyor; elbette bu da azımsanacak bir durum değil. Bu yüzden geniş bir coğrafyaya yayılması iyi bir şans. Belki de sırf bu yüzden iyi bir şairin, adı duyulmuş bir şairin şiir kitapları beş binden az basılmıyor.

İşin doğrusu, gezip dolaştığım ve etkinliklere katıldığım birçok Arap ülkesinde, şiire çok büyük bir ilgi var; şiiri seviyorlar, dinlemesini seviyorlar, okumasını seviyorlar. Son katıldığım Ceble - Lazkiye şiir festivalinde bile beş yüz kişilik salon bir hafta boyunca tıklım tıklım doldu, dışarıda bile dinleyicilerin toplandığını gördüm. Dünyadaki şiirin ve de kitabın durumunu göz önünde bulundurursak, bu son derece sevindirici ve iştah açıcı bir durum. Bu konuda Arap şiir severleri kutlamak gerek. Ülkem adına bu durumu kıskandım doğrusu.

Arap şiiri dışı bir şiirdir diyorlar, doğru: Hemen hemen Arapların her ülkesinde birçok kadın şair bulunmaktadır. Bunu Cahiliye döneminden ve Arap divan şiirinden gelme güçlü bir geleneğe bağlamak mümkün.

Arap kadını; 'madem günlük hayat şartlarında erkek egemenliği hâkim, ben de şiir ve edebiyat gibi hayatın başka alanlarında pasif kalmayayım' diyor. Diyor ama -bu antolojide de dikkatinizi çekeceği gibi- bazı ülkelerin kadın şairlerinin yaşam öyküsü bulunmamaktadır, aslında var da ben bulamadım değil, bilinçli olarak yayımlanan kitaplarda olsun, sanal âlemde olsun hiç bir yerde yaşam öyküsü bulunmıyor. Bunun nedeni kocası, çevresi veya yaşadığı ülkenin getirmiş olduğu baskı ve yasaklar da olsa bu durum bağışlanır gibi değil.

Üniversiteyi bitirmiş bir kadın, şiirle uğraşüyor ama yaşam öyküsünü açıkça yazamıyor. Bazı Arap ülkelerinde bu acı gerçek maalesef hâlâ mevcut.

Çağdaş Arap Kadın Şairleri Antolojisini hazırlarken, ön plana tuttuğum şey, seçtiğim kadın şairlerin birer iyi şair olmaları ve Arap şiirinde, kendi ülkeleri dışında belirli birer yerleri olmalarıdır. Şiirlerini aldığım şairlerin yanı sıra, bir o kadar kadın şairin şiirini antolojinin dışında bıraktım: Bunun nedeni ise, hem şiir beğenime uymayan şiirlerin olması hem de rasgele bir seçimin dışında kalmak istediğimdendir. Seçtiğim şairlerin internet ortamında değil de, özellikle birkaç basılı kitabı olmasını tercih ettim.

Bu şairlerin arasında ön planda olmasını dilediğim ve hakkını vermek istediğim iki - üç usta şair bulunmaktadır. Bu şairler hem Arap şiir tarihinde yerini almış hem de Arap şiir dilinde kendi dilini ve deyim yerindeyse kendilerince bir akım oluşturmuşlar: Nazik el Mailaïke, Fetva Tukan, Ayşe Arnavut vs.

Bu antolojide, çağdaş Arap kadın şairlerinin; içerisinde bulundukları yönetim düzenine, kaderlerine boyun eğmediklerini ve buna yazdıkları şiirlerle karşı durduklarını okuyup göreceksiniz. Yani kısacası erkek üstünlüğüne ve iktidara karşı şiiri silah olarak kullandıklarına tanık olacaksınız. Örneğin: Cezayirli şair Ahlam Müstağnami. Tabi ki, bu şairleri daha geniş bir perspektifte vermek isterdim ama antoloji olunca ve (yayıncımın aba altında gösterdiği sopayı düşünürsek) olanakların el verdiği düzeyde bunu iletmeye çalıştım.

Arap şiirinin, önde gelen bu çağdaş kadın şairlerini okuduktan sonra, şiirlerde çölün, denizin, şiddetin ve her şeye rağmen aşkın tadına varacaksınız.

Arapçadan Çeviren

Metin Fındıkçı

ABU DABI

Zabi Hamis

1958 Abu Dabi doğumlu. İndiyana Üniversitesi'ni bitirdikten sonra, Washington Üniversitesi Politika ve Felsefe Bölümü'nü okudu. Kahire'de yaşıyor. Mısır'da en çok tanınan kadın şair.

Cazibe

Her iki tarafın aşkı tamamlanmaz
Kadının aşkı erkekle tamamlanmaz
Erkeğin havası kadınla tamamlanmaz.

Her ikisi birer terazi kefesi olur
Her ikisi sonunda eksilir.

Suskunluğumdaki onca yollarda
Ruhumu titreten sensin oysa
Bedenimle birleşen onca şey
Beni sende eksiltir
Beni bende eksiltir.

Bu toprağın üstünde yürümemi kim söyledi
Onda eksilirim hesapta giysilerimi soyunmadan.

Denizden değil keşfettiğim su
Ben sonunda bu yeryüzünde yürüyeseğim
İki bulut arasından uzaklaşmadan başım.

Düşümü Tekrarlıyorum

Nedense düşümü seninle tekrarlıyorum
Seni gördüğüm rüyada
Bana dönüyorsun
Uyandığımda seni unutuyorum
Seninle nasıl dolaştığımı anlamıyorum
Seni arzuluyorum
Kabusumun ardında yitip gidiyorum
Ellerimle üretiyorum şiirini.

Akıp giden kuşkum
Düşümde seni bana getirir.

İkimizde kalanda tekrarlanırım
Gecemde her anılışında
İkimizde kalanda tekrarlanırım
Şimdi dudaklarım sende.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>
Seni benliğime topluyorum.

Sen bana dönmüşsün gibi
Zayıflığım ortada
Şikayetin içimde akar
Her şeyi söylemeden
Söylemeyeceğim seni.

Şikayetini içimde akar, düşümde bile kinlenirim.

Seni her daim bana döndüğünü görüyorum
Sen benden kaçtıkça
Ben senden kaçıyorum.

Deniz örter
Göğün korkusunu
Rüzgârın kaftanıyla.

Seninle hiçbir şey tutulmaz
Senin resmini hiçbir şey apaçık yapamaz
Seni hiçbir şey bilemez tamamen
Ezilen kalbimde.

B.A.E

Latife Kari

Pasaj

Bu akşam herhangi bir akşama benzemiyor
Ay ay gibi değil
Bu küçük yüz şiir gibi
Kanım bir ceylan gibi sekiyor
Ağaçların gölgesinde gizlenerek
Denizin taşlara vuran dalgalarına kalbimi anlatıyorum
Anılarımı biriktirdiğim bu küçük yüzle
Nerede karşılaşmıştık?
Ruhun koynunda tesadüfen birbirimize karıştığımız
Cebimde saklı bütün kuşları salıyorum
Bu fırsat geçmeden kolluyorum
Adımlarım beni uzaklaştırıyor kadın rüzgâra adımı fısıldayarak.
Caddelerin soğuk kaldırımları
Bir ekmek yanağında kabul edince bizi kokumuz rüzgâra dolar
Boşluğun karanlığını adlandırırız
Ceplerimizde saklı kuşları salarız.

Kurşunu renklere karıştırır ve unuturuz
 Şehir bu kurşuni rengin altında
 Sen küçük bir geyik gibi koynumda uyuyorsun
 Pasajdaki kalabalıkların arasında
 Geceden kalma ekmek ve ölümü bölüşürüm
 Nerede karşılaşmıştık?
 Çam ağacının külden tepesinde mi
 Veya düştteki donuk yuvada mı?
 Nasıl da ansızın geldin
 Beni yalanlayan şehrin toprağını düşleyerek
 Dudaklarında çizilen haritada
 Şiir sözcükleri dökülür anaçık bir arzuyla
 Ansızın nasıl geldin gözlerimden?

B.A.E

Huda Sadi

B.A.E doğusunda doğdu.

Mumların Gözyaşları

Boşuna geçip gidiyor akşamlar
Göz yaşları yitip gidiyor
Ve mumların ışığı
Apaçık ölüyor
Işıltı karanlığın ömrü.

Hüzün parlıyor
Ölen arzuları tutuşturuyor
Korkunç bir dehşet içinde
Koşarak güzelce
Sözünden cayarak
Yedi hanzal yedi şeddeyle parçalar seni
Başlangıcı araştırır
Karanlık akarken
Uzanan siyahlık gözlerini kör eder
Boşluk basitleşir
Kök salan sevinçli düğümler
Yitişi asar.

Hafiften suskunluk kükrer içten içe
 Kaburga kemikleri arasından
 Ayaklanan köşelerde yalandan
 Ateşin resmiyle
 Irmağın üstünde ısıldayarak
 Seçkin aşkın derinliklerini tarayarak
 Çiçekli dağı içinde tutarak
 İçinde dolan kanı üstüne fişkırtarak
 Duyguların köklerine dolarak
 Teni özgürleştirir
 Yakıcı soğukta
 Şiirlerin resmini deliliklerin üstüne çizerek
 Evde aç
 Hüznün haritası şiddetle dolana dek
 Gereksiz dikilir
 Suyun üstündeki nakış gibi
 Bütün ayrılıkların altında soluk
 Bütün ayrılıklar
 Akbabaları sevindirir
 Yardım umar
 Alıkoyar
 Ey sendeki sürükleniş.

Bütün alçak ve yüksekleri
 Yaşlılık yüzerek çeker
 Ve genç kızın künesini takar
 Oyuncak bebeklerini emzirirken.

Mumların gözyaşları
 Gözyaşları bir alev
 İki çalkantı arasında çözülür
 Hayatın uzun şarkısı
 Kulaklarında çınlar
 Ve çocuğun ölümü ellerinin arasında
 İki ara arasında
 Zafere ulaşır
 Ara
 Ara
 Toprağın rengindeki sabrı çağırırım
 Ruhumun garipliği gibi
 Seni bıraktığımda irkildiğim gibi
 Bütün dönüşlerin alışkanlıklarını kapatırım
 Ne sana ne seninle dönerim
 Her neredeysen?
 Mendilime örerim yaşlı gözyaşlarımı
 Mesih'in gözyaşları gibi
 Kırmızı
 Hüseyin'in gözyaşları gibi
 Beyaz
 Ondan sarhoş olurum
 Kaburgamın arasındaki alnımın ruhunu açar
 Ölümümü taşıyan ölümü katlederim
 Rüzgârım onda kalır
 Yayılışım haince gülüşünü duyarım
 Islak toprağın üstünde titreyerek
 İki ayrılığa yükselir
 Ey baba eğiliyorum!

B.A.E

Nucum el Ganim

1966, B.A.E doğumlu.

Duvar

Sanırım hiçbir yolculuğa çıkmayacağım

Oysa feryadım ısıldıyor

Sanırım ölüp gideceğim

Oysa sıktığım yumruklarım çatırıyor

Yığılmış ateş gibi

Vadi savaş içindeyken

Kanımda

Oysa

Çalışan kollar hangi duvarın dibinde

Dinlenir

Bu sepetleri kimin izniyle dolduruyorum

Adakla

Ve ben burada değilim

Ve de orada.

Kışın İlk Verdiği

Bütün bu gecemin hareketi
Nereden geliyor
Çatısı altında uyuyorken
Göğün tozu dolar
Ve şiddetli ateş
İki çıplak bedende uyuyorken
Bu saatler rüzgârı savurur
Pencerele
Yüksekteki bulutları savurur.
Soğukluğuyla ve ıslaklığıyla yağar yağmur
Ancak
Hızı kesilmez
Bulunduğumuz gemide.

BAHREYN

Fevziye el Sandiy

1953 Bahreyn doğumlu.

Belki

Belki de o kimseyi görmeden sever
Yalnız parmakların titrer gezegenin karmaşasında
Ve sen ilgi duyduğuna iltifatlar edersin
Uzakta duran boş bir masadan başka bir şey görmeden
Akşam yalnızca senin olan.

CEZAIİR

Ahlam Mustafnami

13 Nisan 1953 Cezair Kostaniye doğumlu. 1970 yılından beri Paris'te yaşıyor.

Gemim

Sularla gürüştiğimizde
Korkma ey dostum
Gemim seni korur
Ancak
İlahlar geçerken
Gemileri keser
Bozguna uğratar, ayakta ne varsa
Yelkenleri yırtar
Kanatları olduğundan değil
Fırtınalar çıkarır büyüleriyle
Rüzgâr çalkalar
Sonunda yelkenler
Yaranın şarkısı olur
Sonunda anlatılan
Bilinmeyen düşmanla yüzleşir.

Gemim
Dalgaların tepesinde
Gözler menzilin gücü olur
Denizleri kesenlerden
Emir almadan
Gözetlerler
Cevherin uçup gittiği dar geçitlerde
Usta kaptanlar
Yıldızları sorar
Uzak yerleri
İnciden
Kayıp denizleri
Deniz çalkalanıyor
Kaderimizi değiştirerek.

FAS

Ayşe Basri

25.04.1960 Fas doğumlu. Arap Dili ve Edebiyat Fakültesi'nden mezun. Birçok gazetenin kültür işlerinde ve edebiyat dergilerinde çalıştı. Mahmud Derviş şiiri üzerine master yaptı. Fransız şiirinden birçok çevirisi bulunmaktadır. Üç çocuk annesi olan Ayşe Basri, ev işlerinden ve sıradanlaşan hayatından bunalarak kırk (40) yaşındayken şiir yazmaya karar verir. Böylece şairlik serüveni de başlamış olan Basri, ilk şiirleri yayımlandığında Fas'ta edebiyat çevreleri tarafından beğeniyle karşılandı. Beş yıl gibi kısa bir zamanda da üç şiir kitabı yayımlatmayı başarmıştır.

"Gerçek Bahçe"

Bedenimin haritasına veda ettim

senin ellerinin arasında

ve sordum:

beni okumaya başladın mı

son renklerin arasındaki

yaşlılığımı?

İki yara arasındaki çizgiye ulaşarak söylerim:

bu senin sırat köpründür

şimdi seni arzulayan

sağında gizin duruyor

geçebilirsin...

çanı çalan çizgiyi gördüm

zayıf

beğendim

neden yalnız geçiliyor / yalnızlığa

sayısı bilgisinden daha fazla fazlaysa

hayatın?

Deniz

Deniz gibidir
bana armağan verdiği
yüzün
beni daldırdığın
son dorukta
unutulan bir beceriyle.

Ben ikisiyim
sonradan gölgemle
sana verdiğim
dalgalarını temizlerim
bedenimde yol açtım sana
bitmeyen
martıların pınarıyla.

Deniz gibidir
zamanın tozunda
doğduğum
çamurun rahminden
dalgaların emzirdiği
beni uzakların ilahı ayakta tuttu
becerileri doğurarak
bağrımda
titreyen suyun yüzeyinde tuttu beni
saldırganlaştırdı
âşık oldum.

Rahmin dirilişinde
 annem anlattı: beşiğindi
 suyun yatağı
 ve ilkler sana inanan
 titreyişin becerisiydi
 doğduğun günün anlatılışı
 deniz tenini ezmeden
 ay dalgaların arasından süzülünce
 atlı ışığın uğultusu
 denizin doğuşundaydı.

Sana gerekli miydi
 bütün bu akıntı
 mavinin duruluğu
 sendeyken?
 Sana gerekli miydi bütün bu ömür
 maviliğini emdiği anda?

Hayatın bu geçmişinin
 gülleri soldu
 suyun susuzluğumu görür
 bu yaramı sarmadan emzirir
 bana ne verdin

bu tabuttan ve
 yankısının anısından başka?

FAS

Vefa el Armani

15.04.1960 yılında Kasr-ül Kebir'de (FAS) doğdu. Arap Dili ve Edebiyatı yükseköğrenimini okudu. Doktorasını (Arap dilinde A-donis'in şiiri) yaptı. Fas'ta Arap Dil ve Edebiyat Fakültesi'nde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır. Fas'ın en çok tanınan kadın şairidir. Arap edebiyatı ve şiiriyle ilgili birçok makalesi ve kitabının yanı sıra Batı şairlerinden yaptığı şiir çevirileriyle de tanınmaktadır. Şiir kitaplarından bazıları: *Kesilen* - 1991, *Yükselen İnilti* - 1992, *Kasidelerin Kırıntısı* - 1997, *Seslenişim Sanadır* - 2001.

Doğamın Uyanışı

Halkımla beni büyölürsin bu korkuda
Nişancılarla, patlayanlarla, gecenin kollarında
Günlerin son caddelerinde yeşilin terkisinde
Durumdan duruma giren benimle yüzleşmeden
Aynalar benzerini kanımla değiştirir
Kilitli ateş kuyularında.

Düş:

[Kapımı kapatıp üstüme kilitledin
suda resmimi çizdiğini gördüm
beni arzuladığını
yıldızlar gizlerini bana açtığını gördüm
ay bekçimizdi
dolaşan dalgalar ikimizi gördü evini bana
bırakan... harflerinde]

Örümcek ağların beni yavaşlatır
 Örümceklere benzeterek kendini
 Ey doğamın uyanışı
 Sensin beni sönen kıvılcımlara dağıtan
 İçimdeki akşam hangi akşamdır bilmem.

Uzaklarda yitenle beni özürlü yapacaksın
 Ey kalbimle değişen yıldızlar
 Ey hüznüm
 Ey kanımın hançeri.

Genişliğimin tuzağıdır vurulan
 Evler
 Fethimin mücadelesidir o yollar (...)

Tavizler:

[Süzülen süt kalemine yürür
 kanatların çoğalır mesafeleri dokuyarak]

Onun mu yürüyen dehşet?
 Çözülen suda ıslanan göç onun mu?
 Ama o kutsal sultan değil miydi?

Küçük bir yorgunlukla kıyıları geçtim
 Büyük zorluklarla

Kardeş oldum esen rüzgâra
 Ateşin kıvılcımlarıyla resim yaptım
 Şimdi önümde durur gibi
 Geçmiş üstüne abanır
 Adımları uzatmadan.

Aşkı tanımak için
 Aşka battım.

Gülleri koparmak için
 Süreçte durdum.

Taçları çekmek için
Adada eskidim.

Vatana âşık olmak için
Beni toplayan yüksekteydi.

Beni toplamak için
Başlangıçlar çoğaldı
Beni bakir kıldı.

Şimdi seni güneşle zaptediyorum
Dudaklarımla
Ezberlerim, bütün inadıyla, beğenimle...

Yankı:

[Dağımın yüksekliğinden
denizin susamışlığını gösterirsin]

Derin uyudum
Tek başıma yalnız
Yüksekliğin basamak olur ömrüme
Belki de çabuk olmam gerekir azıcık
Yarının ardıma düşmesi için
İşte onun ölümüdür beni yasa boğan
Yaşam gibi
Beni boncuk gibi dağıtan
Şimdiki gibi acı içinde olduğum
Adem'in beni söylediği acıda...

Dostumun özürlü harflerine
Ölümünden öncesine bulaştım

Ve sonrasında

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://fantey.org>
"İçime dolduğunu gördüm... onu istiyorum!"

FİLİSTİN

Fetva Tukan

Filistin ve Arap şiirinin en ünlü temsilcilerindendir. 1914 yılında Nablus'ta doğdu. 1967 Haziranında çıkan savaştan önce şiirleri bütün Arap dünyasına yayıldı. İşgal altındaki Nablus şehrinde 2003 yılında öldü. Başlıca kitapları: *Günlerle Başbaşa*, *Aşkınızı Versenize*, *Kapalı Kapının Karşısında*.

Şiddet

1

Şiddet

Bir son gibi yalnız şehrimde
Yaşıyor sıcak ekmeği yiyerek
Alabildiğine açık ağzıyla ve yaralı elleriyle.

Bugün ne zamandan beri buradasın dedi bana
Ben bu bozgunun arasında dolanırken
Suskunluğum zayıflığım değil ey amcamın oğlu
Bu toprakları kim biçecek? -

Ateş akıyor
Sessizliği ve hüznü avuçlayarak bugün
Bu toprak mağdur bir kulppe kalır <https://rantey.org>
Asla ölmeden.

Bu toprak kadının
 Çizgilerinde ve rahminde -
 Aynı gizin bolluğu
 Hurmaların tohumudur bu gizin gücü -
 Ve ekin
 Savaşan halk için filizlenir.

Günler döner ve içinde çalkalanıyoruz -
 Ey amcamın oğlu
 Sonuçta bugünün dışında dağılmıyordum
 Bu toprağın ağzında yücelir ve ölürüm
 Sancısını çekerek yeni bir miladın.

2

Altmış beş yıldır

Sırtımı bu vatana dayamış suskun bir küçük kızım

Bu şehrin hâkiminin emriyle ne zaman yüzleşeceğim:

"Evi basın ve bağlayın

Oğlu evin bir odasında acı çeksin!" bu şehrin

Hâkimiyle yüzleştim

Ve ayağa kalktım

Güven ve sevginin anlamını taşıyan şarkılarla -

Barışı isteyen!

Evin avlusunu sardı askerler -

Öfkeyle doldurdular

Ve korkudan titreterek

Çemberi tamamladılar

Sert emir geldi:

"Evi terk edin" saatler sonra

Saatler sonra...

Balkonlar şiddetle açıldı
 Büyüyen güneşin ve askerlerin gözetiminde
 Sonra bir nida:
 "Ey Filistin güven
 Ben ve evim ve çocuklarım kurtuluşuna yakınız
 Bizler senin için yaşar ve ölürüz"
 Ve bu giz şehrin göbeğinde mutluluk olur
 Şiddetin çılgınlığının yankısı geri döndüğünde
 Evi huzur ve sessizlik dolduracak.

Bu saatler, rüzgârla yükseldiğinde
 Evin odaları tanık olacak
 Taşlar içlerinde dinlenecek
 Hasret kaldığı sıcaklığa ve düşe sarılacak -
 Saniyeler içinde
 Katlayacak ömrün hasadını, anarak
 Geçen yılları
 Yaralı ömürler, kuraklık ve gözyaşı -
 Mutlu bir gülüş

...

Ey amcamın oğlu dün yolda aydınlık içinde
 İnancın ve istekle adımları zafere itiyor!
 Alna yazılı şiddeti silerek.

FİLİSTİN

Rita Avvat

Filistin asıllı şair ve öykü yazarı. Nasar doğumlu. İngiliz Dili ve Edebiyatı okudu. İngiltere'de yaşıyor. Eserlerinden bazıları: *Sus-kunluğun Devrimi* - 1994 (Öykü), *Korkunun Aynası* - 1998 (Öykü), *Göçmen Aşkın Günlükleri* - 2001, *Rita'yı Kim Tanır* - 2003, *Göz-yaşlarıma Boğulmadan Önce* - 2004.

Gölge ve Gerçek

"Gölge"

Yatağın kalbinde

Küçük küçücük

Unutkanlıklar

Suskunluğumun defteri arasında

Tir tir titrer

Kalbimin duvarları içinde

Onda ve bende dökülürsün

Uzaklaşan toz bulutunda

Zerreciklerle taşınırsın

Şehre dolanın içinde

İçinde ateşe verirsin

Benliğimi saran o büyüklüğü

Eritirsin eritirsin

Suskunluğumla

Ellerimin izleri

Gereksimin olan güneş parlar

Ağaçlarını diker bedenimin.

"Gerçek"

Ağır ağır yönelirim

Kalbimin kapısını açarım

Şeyleri şeylere mühürlerim

Uzaklaştırılmanın öfkesiyle

Hüznümden çıkarım

Senden olan

İnsanın son hüznü

Suskunluğumdan çıkarım

Büyükklüğümle ilan ederim ve

Suskunluğuma dolarım yeniden

Ben kendi miladımda

Ki:

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

"Oluşmak için"

Kimsin Sen?

Ey şafağımın yüzü
Düşümün sisinden yükselen
Acının kapısını vurursun
Ansızın üstüme
Ben karanlığın yastığına
Dayanmış
Kadim hüznümü soyarsın
Bakışlarımın kemerinde
Beklersin
Ay ışığında
Olduğum yerde kışkırtırsın
Firuze basamaklarda
Olasılıklardan önce
Bana
Limon çiçeklerine âşık olmadan önce
Düşlerin gerçekleşmeden
Denizin kokusuna doy, diyorsun.
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>
Kimsin sen?

Gecenin Son Çılgığı Filistin

Bu taşın acısı
 Ellerimde
 Küçük kuşların
 Acısı bu kayalıklarda
 Atmacaların gagaladığında
 Gölgelerimizin acısı
 Bu haritanın üstünde
 Şahinler
 Ey duyulan acı:
 Renkler geri döner
 Açılıp saçılan kara parçasında
 Yetişir
 Kışın hüznünden
 Renklerde
 Uyur ve martılar çoğalır
 Kıyılarında
 Ey Filistin
 Düşlerin en büyüğü
 Tartı kefelerinde
 Karşılaştırılan
 Ve senin yeşilliğin uzanır
 Dökülen bu kuraklığa
 Dirlik düzenlik içinde
 Ve senin çılgılığın
 Gecenin sonudur
 Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>
 Ey Filistin!

FİLİSTİN

Zeynep Habeş

Filistin Yafa doğumlu. 1948 göçünü çocukken yaşadı. İngiltere'de İngiliz Dili ve Edebiyatı okudu.

Bugün Yeni Bir Gün

Düşlerimize ve anılarımıza
Bugüne yeni bir günle döneriz
Parfüm
Kuaför
İpek
Yok... bugüne yeni bir günle döneriz
Şarkılar, türküler, tatlılar ve avucumuza dolan kına
Yok... bugüne yeni bir günle döneriz
Yeni günümüz
Silahların çığlıklarıyla tutulmuş
Vahşet her yerden fışkırır
Bugün yeni bir gün
Topraklarımıza dönüşün tomurcuğun
"Kokusu" düşlerimizin zaferi olacak.

Gözlerin İçin

Ey şehrim
 Gözümde bir şarkıydın
 Kalbime neşe dolduran
 Daha bir güzeldin
 Cennetin sınırından daha yüksek ve yüceydin
 Ancak
 Ey göz kapaklarımdaki kutsal ışıık
 Binlerce defa ihanet oldun gözlerimde
 Binlerce defa sabırla kapattım
 Gözlerinin gücü için
 Sabretti
 Gözlerim.

IRAK

Nazik El Melaïke

Nazik El Melaïke 1923 yılında Bağdat'ta doğdu. Yükseköğrenimini Bağdat Öğretmen Okulu'nda tamamladı. İngiltere'de master yaptı. Şiir kitaplarını, *Toplu Şiirler* başlığı altında iki ciltte yayımlatan El Melaïke, Kuveyt Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak çalıştı. 1947'de Nazik El Melaïke'yle Bedri Şakir'in yayımladıkları deneysel şiirler Arap edebiyatında "serbest nazım"ın başlangıcı oldu. 1949'da yayımlanan *Dağılan Küller* adlı kitabının ikinci cildin önsözünde El Melaïke geleneksel biçimlerin çağdaş yaşantıyı yansıtmayacağını ileri sürdü. Arap şiiri Nazik El Melaïke'nin açtığı yoldan, yaşanan acı gerçekleri dile getirme ve yeni serüvenlere atılma olanaklarına kavuştu.

Terli Kumun Üstünde

Meclisim uzaklaşmadan terli kumu
mun üstünden dünümün marşına kulak verir
Şimdi beni çocuklaştırandan uzaklaşmadan
çoğaltır bilinmeyenle oluşan ömrüm ve benliğim.

İçimden geldiği gibi uzaklaşma
sa keşke içinde olmasa dışı iliğim
Bütün gün hayatımın düşünüyüşü inşa
ederim oysa akşamın bana verdiğini unuturum.

Terle harcamam hiçbir zaman günü
mü kumdan şatolar inşa ederim

Bu şiirim hangi kasımın güzelliği
dir karanlığa ve mezara geri dönen?

Bana hangi terli kumu bıraktığını nasıl
göreceğim düşlerin şehrinde?
Şimdi bekliyorum hayatımda sevinç ve
korkudan başka bir şeyi görüyor musun?

Düne gider çocukluğuma dönerim
kuşların yuvalarıyla karşılaşırım her sabah
İşıldayan o hayata dönerim olduğu gibi
şarap bardağımda bekliyorken.

Kışla dönüyorum ve yağmurla inliyo
rum küçük güzel memelerimle
Dönüyorum âşık oluyorum kumrulara şar
kı söyleyen nehrin kıyılarında parlayarak.

Kaç çiçek topladım tohum almak için
gecede dilediklerimin dikenleri oldu
Yükseklerde dinledim bulut
ların niyetini dönerek ağlayan kalbime.

Ah ey ter işte ben benzeriy
dim cennetime dönerken olgun bir meyveyle
Hangi günah yeterli olur günahını giyinme
ye kumuna tapılan bu güzel yüzün.

Dünkü çadırım kumunu terleti
rim şimdi başka bir terle dönüyorum
Dönecek kuşları şarkılarıma bağlamış
lar oysa nimetleri gölgemin peşinde.

Bu beden büyük bir memleketti ben
 im içimde keşke ona geri dönsem
 Bu kumun sahraya dönüşü gibi
 ve baharın onu arzuladığı gibi.

Uzaklaşmadan döner bu çiçeklere hükm
 ederim ve her gece yıldızları otlatırım
 Şimdi değişen bu şaşkın şair ben
 miyim yoksa bu çözülen heykel bir başkası mı?

Düne gider ısırılan çocuklu
 guma dünümün ışıltısında zarafetimi incelerim
 Şimdi beni üzen her şey bu bedende
 dir bu hayat benliğimi derinden yaralar.

Hangi çiçeklerin rengine döneyim şimdi
 işlenmemiş bir tarlanın dışında görüyorum çiçekleri
 Bütün çiçekleri korkunun suretinden kokluyo
 rum ve gözlerimle koparıyorum çiçekleri.

Dönünce açıklarda karşılaşacağım güvercin
 leri kalbimin hüznünden kurtulup nerede bağladılar
 Hepsi şu anda telaşla ötüyor
 kafeslerde ve avcının namlusunda.

Bu esinti nerde fısıldadı esintisiyle dönece
 ğim güzel aşkıyla kalbimi değiştirerek?

Yarın bu esinti ölümümde de fısılda
 yacak derin havada ve dağın tepesinde.

Ayın büyüü nerede geçti ben
 den yazın mesire gölgesinde mi?
 Yarın altına çöktüğüm gölgede dönüp aşık
 olmadan gölgenin altında ve mezarların arasında.

İşte şimdi ben söğüt ağaçların gölge
 sinde dökülen incirin gölgesinde
 Bana olgunlaşarak gelen bu çiçekleri kopar
 ırım güzel sabahımda açan.

Yarın bu gölgeni mezarıma resmedecek
 sin dökülen güzel çizgilerle
 Yarın kanımla sulayacaklar seni ey söğüt
 ağacı ey incir nerede günah işledi rahip.

Orada vurdukları hayatı asarak verecek
 ler gerekli değildi bağlanarak verilmesi
 Yaşamın değeri hayatın enkazıdır oysa
 verilen derin mezarda birleşerek.

Zehirli bacakların hayatı işte o
 dur güzelleştirir üstüne söndürdüğü şarabı
 Konulduğu odada susuzluktan ölecek
 ti yasını ağzına damıtarak uyandırılacaktı.

Dikenlerin dikilmesinin hayatı işte bu
 dur çiçeksiz, doğuşu aydınlığı getirir

O kaynak günahı teslim alır kötü
 lük ve hayat yeryüzünde yaşanacak gökte değil.

Kabil ve Habil

Neden düşün kovarıyla sunul
muş ağzını yeryüzünde unutuyor?
Bütün lezzetler çözülen bulutlarla yaşanır
Kabil'den değildi hüznü oysa.

Veya ekinin yankısı ve onca katilin arasında öz
gürlüğüyle seslenen Habil'i duyuyor musun?
Veya vahşetle kesilen tanıkları ve ak
an parlak kanı duyuyor musun?

Habil nerde? Nerde kesildi koyun
ların ayakları vadideki ekinlerde mi?
Karanlığa ilk gömülen çıplaktan değil
dir mezardan yükselen ses.

Akşam karanlıkla iner ekine
zaman çobanda daralır

Kabil'den değil süzülen yıldızlar
o acıyla kesilen düşünce.

Gözyaşların bir işe yaramı
 yor ey ademoğlu yıllarca yaşandı onunla
 İlk maktulle birleşse de
 onlarcasını katletseler de.

Ey ademoğlunun hüznü onca zaman
 dır parlar çocukları öldürüp ölerək ey kovulan
 Bu kaderi annenin sütü gibi emecek
 sin hatta uzun süre gözyaşları dökse de.

Sen dinlendin, uyudun, mahzun insanlar
 kayboldu çanların gölgesinde yaşayan
 Habil'in mücadelesi olmayan da kayboldu
 İnsanların arasında yalnız katledilen.

Sonunda gökyüzünün laneti bu aleme
 yağdı kafirin rivayetiyle örölmüş
 Herkes bir damla tattı bu nimetten bu ya
 sin sonucundan doğan binlerce damladan.

IRAK

Fatiha Hasan

Savaşın şairi diye anılıyor; Necef'te doğdu. Manchester'da Arap Dili ve Edebiyatı okudu. Necef'te Nazik el Melaïke şiiri hakkında doktora tezini verdi. Öğretim görevlisi olarak Irak'ta yaşamını sürdürmektedir.

Savaş Dipnot

"Oradaki yıldızları"

Söylüyor küçük çocuk

Gökyüzünü yırtan uçakların üstündeki

Kız kardeşi de söylüyordu: "İki savaş önce

Başımın altındaki yastığa sıkıca sarılıyordum

Dönüp anmadan

Katillerin kemiklerini nasıl bulduğumuzu

Ve babam

İçinden akarsu geçen topraklara varıp

Gölgesini soruyordu;

Gerçeğinin nerede olduğunu?

...

Kölden kadınlar sesleniyordu:

"Hapishane karanlığında kelebekler kimi kaybetti?"

Şiddeti bularak:

Soyu olmadan

Gerek duymadan gidene

Onlara değil

Kalbin derinliğindeki ayrılıkta

Şehrime benzeyen

Büyük ve yükü ağırlaşan;

Düşmanın saldırısı kesintisiz

Geldikleri yere dönmeksizin"

"Orada sabahın kokusunu öğrendin mi?
 Diyor ona
 Boynu bükük
 Yatağın örtüsünü düzelterek
 Gecenin arzusunda yalnız geleceğini düşleyerek
 Meşaleyi yakıp
 Söndürerek
 "Orada yıllarca bir köşede"
 Tedirgin dizleri bükük:
 "Odundan ömrümü kime satacağım?
 Onca yirmi üç yıldır yanan ateşi
 Tükenişi barındıran
 Orada ömrümün aynası kesilir"
 Güvercinleri çağırır:
 Ve o (Apaçi) ırmağını yetiştir
 "Pencereler nerede
 Rüzgârı çağırın?"

Resim

Kapının üstüne
Yıldızlar çökmüş
"Bu evin su yolu satılık veya ölümü"
Kaç acı geçti üstünden
Hiç kimse
Söylemeden sözcüklerin gizini?

Yara

Nidalarla böyle söyledi

Toprak:

Domuzlar kusar

Ve lezzeti

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Bugün kalın giyindim inatla sarınarak.

KUVEYT

Sadiye Mafrah

Arap Dili ve Edebiyatı okudu. Kuveyt el Kubs gazetesinin kültür sayfasının yayın yönetmenliğini yapmaktadır.

Sözün Dili

Zaman aşkını bağışlayan ne

Mavi dalgalı

Asma ellerinde

Yeşilin kanı

Suların lezzeti başlangıcında

Sıcaklığının kızıllığı

Araştırarak yükselir

Çiçeklerin giysileri

Açık nergisin adı mıdır

Sevginin yüzü olacak sular?

Güneşin renklerine karışan ne

Basit bir şekilde yürürken

Deve üstünde sallanan düşlerle

Huzurda tövbe ederek

Akşamın kızıllığı

Üstüne eğilirken

Gözlerini kapatıp

Uyur mu?

Ne durular beni
 Söz kadını savururken
 Göz seyirir azıcık
 Gider kaybolur hatta
 Rüzgârı bile kandırır
 İçine düşürdüğü şüphe
 Afiyetle yeşilliğini emer
 Hızla geçtiği bahçenin?

Soyunmuş gecede ne
 Okşar uyanığın yükünü
 Üstünü örterek
 Gündoğumunun sahibi
 Elleri arasında
 Havada feda ederek yıldızları
 Aşkın bayramını kutlayarak
 Esenleşerek
 Gecenin sonunda?

Beni durulayan ne

Sözle uyuyan bir kadını

Sözün dilinden başka?

Duyulan söz
 Şehvetin sonudur
 Biten şarkıdır
 Sonun içinde
 Işığın sarhoşluğuyla
 Bitkiler uykunun bolluğunda
 Uyur
 Uyur
 Uyur
 Topraktan fışkırır
 Ağaçlar bağıırır
 Gençliğin yüzündeki izde;
 Ey genç kız şeylere vedadır
 Sana olan vedası
 Ey genç kız vedasıdır baharın bütün şeyler
 Sana olan vedası
 Ey genç kız nedenler niçinler?
 Adın içinde kimsin
 Kim küçülür her şeyde gerçekten
 Ekinlerin soyunu yalanladıkça?
 Kimin için yoksulluğun dili uzar
 Boşuna mı duyulan gurur?
 Kimin sofrası için
 Etrafında çoğalır
 İki günahla fışkırır cennet
 İki suskun cennetle birlikte
 Durmayan öldürülüste
 Zafer kimin için.

Çılgılık atan
 Haritası içinde
 Görmeden
 Veya düşen yaslarla
 Şeyler düşer
 Ey genç kız bedeninden
 Seninle dağılarak ölür şeyler
 Şiirlerle
 Ve düşlerle
 Ve övgüyle
 Ve kitaplarla
 Ve havayla.

Şeyler kaybolur
 Şiirlerin denizinde
 Gündüz rüyasında
 Büyülü kitaplarda
 Şiirlerin övgüsünde
 Dolan havada
 Geleceğin düşlerinde
 Bugünün işaretinde
 Düşmanlarda
 Devleti bölen
 Zorunlulukta
 Adaletin terazisinde:
 Şiir hazırlıkları beni çıplak bırakır* şimdiki şiirin
 Şiirlerimi kaybettim, şiirler kaybolur mu?
 Cahiliye ve günümüzün şiirlerini istiyorum
 Ata binmiş bir avcı olsam da
 Hafızamda değil kaybettiğim şiirler
 Hafızamda değil tartışılıp boğulan şiirler.

Erkek şairlere ait olsalar da
 Hüznüme davet eder, şehit ve tanık
 Bütün hüznüm bu şehri kaplar
 Yeniden emekleyerek başlarım beni vuran hüznle
 Yirmi devlete sığınmış annelerim var
 Vatanımdan haberdar eden
 Mekanım ölmez. Kovulmaktan
 O ki her yasta bulunur
 Her başlangıcına bulunmak gerekmez
 Bugünü seçerim, seçerim bugünü
 Bütün nedenleri sayarım ölümü aynı
 Akrabalarımın yanında yaşayarak
 Ayaklanan çocukların yanında
 Ayaklanan
 Ayaklanan
 Ayaklanan...

Düşlerimizi neden yok ettiler?
 Görüyorsun yeniden yok ediyorlar?
 Gece neden iner
 Böylece
 Ansızın
 Perdeleri çeker
 Ruhumuzun pencereleri üstüne
 Filizlendiği zaman
 Onunla aşkın bitkileri
 Yaşamda cınlar
 Vahşet
 Sessizlikte çığlık çığlığa
 Hastalığımı
 Kendine has bir mutluluk mu?

Bedenlerimiz
 Bu yorgunluktan
 Uğraştıkça
 Bu ölümlerle
 Güvercinler onunla gezer
 Gökyüzünde sarhoş köprünün üstünde
 İşte şimdi gizlenen onlardır
 Gizlenir
 Gizlenir
 Yaralı yıldızlar gibi
 Çıglıklarını kısarak
 Bulundukları yerde
 Kaçış onlara da sığar
 Kırmızı narda parlayarak
 Çaresiz yolları şaşırır
 Sabit şeyleri görerek
 Varır
 Hafızasındaki hüzne
 Söz bittiğinde
 Toplandığında
 Uzaklaşma
 Demir akar
 Mutluluk çıglıklarıyla.

Topluyorsan eğer
 Sözü yormadan**
 Suyu silkelesin insanlar
 Feda olmadan
 Gurbetimizin ormanı bitsin
 Başlangıç gibi
 Dehlizleri açarak
 Çayırlara
 Zaman geçirmeden.

Kışın beyazıyla gizli
 Mekanlarımızı örten
 Siyaha karışsın
 Bizlere oda armağan ederek
 Neşeli bir havayla
 O kara haberleri
 Felaketi peşinden getirmeden
 Boşluğun hayali
 Bütün bölgelere bir gökkuşağı gibi yayılsın
 Sanayi acılaştı
 Kalbimizde atan
 Ayak sesleri düşmeden
 Susun ve dinleyin
 Titreyişimizi
 Feda olmadan bizimle ayak sesimiz
 Toplu mezarımız var bizim.

Suskunluğumuzla kararan***
 Tanıklığımız var
 Parça o parça
 Yüz o yüz
 Söz o söz
 Bugünün dünyasında
 Binalar
 Bulutların gölgesinde
 Bütün ihtimaller
 Gözetim altında
 Kapılar zan altında
 Yeni bir dille gelir.

Eğer söz
 Sonun şehvetiyse
 Şarkılarımız bitti demek
 Bu ışığın sarhoşluğu
 Bitkiler uykunun bolluğunda
 Uyur
 Uyur
 Uyur
 Batana kadar
 Gökyüzünün ardına
 Kökler uyumaya hazırlanıyor
 Uyur
 Uyur
 Uyur
 Toprak fışkırana kadar
 Bizler birer gül
 Geçirdiğimiz zorlukları hafife alınız
 Cennetin kokusu sahipsiz geçer
 Kaçarak
 Sona benzeyerek
 Büyük bedende kalarak.

**Mütenebbi*

***Hayatın ihtimalinde söz başlangıç, fotoğrafı ise sonu.*

****Yıldızların suskunluğu çalan müziği sevdiğindendir.*

LÜBNAN

İnaya Caber

1957 Beyrut doğumlu. Fransa'da yaşıyor.

Çıkışın Durumu

Verilen sözler beni ilgilendirir
Sonrası da
Herhangi verilmiş son sözler.

Hiçbir şey beni oyalayamaz
Bağlıyım
Verdiğin sözlere
Gidişin kurtuluş olmaz.

Gidişine gülümserim ancak
Bulunduğum yolculukta
Hiç kimseden umut beklemeden.

Sonra sabahıma sığınır
 Muntazam çizgilerle
 Ey hüznüm
 Bu geniş cadde
 Önümde biter hesapladığım gibi
 Tüylerin çizgileri
 Kanatlar gibi
 Uzarken.

Arzuyla geçip giderler
 Hiçbir şey öğrenmeden
 Seni arzuladığım caddede.

- Diri memelerimi armağan ederim -

Sonra mekanından geçerim
 Bütün şanımla
 Ve uçamayan kuşları
 Göreceksin

- Şimdi bu çıkışın durumunda -

İlah

İlahlar düzeltiyor
 Bugünün karışıklığını
 Değiştirerek
 Tamamen
 Kötülüklerle geçip gideni.

Bedenim şikayetçi
 Organları çıplak
 Bahçedeki masada
 Dallarla sarmaşıklarla kaplı
 Kitap ve müzik.

Sırtımı erkeğin ruhuna
 Dönük
 Boşluğa dolarım
 Yuvamın ışığı içimde
 Sarmaşıklara bağlı.

Kötülük düşüncelerimi içer.

Köşeler, düzenli gölgelerden ayrı
 Parmakların hareketi aynı
 Uzaklaşarak biter
 Basit taklitlerle
 Ve dostluk ve aşk
 Hüznü solar
 Ve ağzım
 Yaşamı karıştırır
 Bütün örtülü cahillikleri unutarak
 Tüketir, kırmızısını
 Sakinliğin.

LÜBNAN

Jumana Haddad

1970 Beyrut doğumlu. Beş şiir kitabı bulunmaktadır. Seçme şiirleri Fransızca yayımlandı.

El Ele Verince

Ormanda

Aydan ölü başımın indiğini düşlerim

Bilmediğim insanlar gelip alıyor

Benimle ayrılıp birleşiyorlar.

Ormanda

Bir bekçi gibi beni ezberler yangın

Tanınmayan insanlar tarafından konuşuluyor

Bir hikâye destanlaşıyor

Hayali bir savaşla

Temizlenen parmaklarla.

Ormanda

Karşılaşınca arzular lezzetine teslim olur

Bir elini verir öbür elini alır

Melek meleği bile yemez.

LÜBNAN

Suzan Avlan

28.9.1974 yılında Beyrut'ta doğdu. Babası Lübnanlı, annesi Iraklı olan Suzan, savaş yıllarında Endülüs, Paris ve Kahire'de bulundu. Kahire'de Amerika Üniversitesi'nde Gazeteciliği bittirdi.

Gece

Rüzgârla
Sallanır sandalye
Öyle yalnız bekliyor
Güzel kadınları
Uzun uzadıya Dolunay'da
Aşıkların
Yıldızların gölgesinde
Okşamalardan
Çocuk doğar mı?
Yalnız
Kuşkuya düşerler
Hiçbir zorluk olmadan.

Kardan Adam

Küçük elleriyle
 Bir beden ve yüz yaptılar
 Ahşap süpürgesi parlak
 Yüzü yüzleri gibi
 Tenin kokusu
 Boyuna göre bir kaşkol
 Ağzına bir pipo
 Dumanı tüten
 Ağzında sıcak nefesinin buharı
 Büyük bir dikkatsizlik göstermeden
 Şapkasıyla ağırbaşlı duygusunu verdiler
 Bu taktıkları kemer
 Gecede
 Görünmez onda
 Renkler gibi çocuk imkânlarıyla buldukları
 Bu beyaz süvari rüyalarına girer
 Onun gibi
 Mesafeleri alan
 Ancak içinde acı barındıran
 Güneş açtığında
 Eriyecek sonsuza kadar.

LÜBNAN

Varde el Yazıcı

1838 Beyrut'ta doğdu, 1924 yılında İskenderiye'de öldü.

Bu Gül Bahçesinin Cömertliği Yanında

Bu gül bahçesinin cömertliği yanında
Güller güzel yeşilliklerin içinde açar
Son derece muntazam dolar evin etrafına
Sarhoş tırpanın düzenli kestiği
Güller gibi yığılır büyüğü çimen
Taneciklerinden kokusu gibi ıslaklığı
Kızıl deniz güllerin suyuna karışır
Kişinin kalbi sevinçle dolar.

Nergisler Filizlenir

Nergisler filizlenir
 Bülbüller yuvalarında öterken
 Ancak ayın ötüşü yüzü görüldüğünde
 Barışı denemek içindir
 Güzel görüntüsü denenir
 Güneşin yüzünde geçerken ateş
 İnceliği çoğalır soyundukça
 Güzel kokuların arasında
 Çağın şairleri şaşkınlıkla dikilir
 Ona saygı olsun diye görüldüğü yıl boyunca
 Ad bulurlar aslına veya mecazi
 Bütün tepelere gereksinim duyarak
 Çağın kadınları onunla övünür
 Güzelliklerin soyunduğunu görerek
 Onda toplanır soyunarak üstündekileri
 Gözleri önünde güzellikleri tartılı
 Kanları ateşler içinde kaynayarak
 Ovanın sıcaklığını çoğaltarak kanları.

MISIR

Bahş El Bedri

Kahire'de doğdu (1886 - 1918) İngilizce ve Fransızca öğretmenliği yaptı. Ayrıca kadınlar üstüne makaleler yayımladı.

Yaşamın ve Ölümün Beni Şaşırtmaz

Yaşamın ve ölümün beni şaşırtmaz
 Hukukun sürekli değişen sayfaları beni şaşırtmaz
 Ağlayan öykülerle bıraktın bu kitabı
 Beşiğinde ezilmeyen bebek yaşılar
 Yücelik ve üstünlük esseydi
 Bu uzayan saatlerde şaşkın akşama
 Engellenseydin bu nazımı batırtmadan
 Ne şiir ne güzelliği güzeldir
 Cömert davrandığını görüyorum
 Basılı kitapların sayısında cimri
 Ey kalp eridin donmuş bir nesne olmadan
 Engellenmeden çoğaldın ey gözyaşı
 İsyan eden ata bile cimri davranmadan
 Geçmişte insanın hazinesi kayıp
 Ayşe'den sonra şaşkın kaldığımız
 Şaşkınlığımızın dışında bir serap gibi boşa akacağız
 Bir Mason evi gibi yerin dibinde
 Senin gibi maskeli olan.

Bugüne dek kesilmiş denizi duymadık
 Çıkışı gömen denizi
 Sunulmuş bir iyilikti
 Ve iyiliği kayıptı hayret
 Bir kasesi var yüce yükseklerde
 Bilineni ilan edilir uzunca satışı
 Güneşin övgüsü içinde kaybolur
 Ardında dökülen gözyaşı her yöne saçılır
 Ey ihtilafsız kadınların şaşkınlığı
 Anmadan feda ederek dağıtır
 Mısır kadını yaşamda varlığını kabul ettirene dek
 Kesildikten sonra hazır bulunan
 Temiz bir kibirle sesi kısıldı
 Soylu bir tay gibi iffetiyle söküldü
 Timur'un şiddetli konuşması gibi
 Öne düşen faziletli bir yüzü olan
 Sabrınız için sizi kim düzeltti
 İlk ayaklanmanın izinde?

MISIR

Merve Hüseyin

1.11.1987 yılında İskenderiye'de doğdu. Üç çocuk annesi.

Sen Ben mi

Suskunluğun yorgun izidir ilkbahar
Bir hüznün olarak duvarı sarar
Bugün yarın
Ölecekmiş gibi
Ve sonbahar gelir
Gelir yüklü anılarla
Ve ömrün dalı ona benzer
Yaprakları dökülür
Ey beni andıran sarı yapraklar
Sen, ben mi?

"Havanın iki yorgunu"
Deliliğin izleri
Ömrün şeritleri
Külün suskunluğunda dökülmüş aşk
Sen, ben mi?

Evet

Köprü birbirine bağlanmadan kovulursun

Ve ben özgür dönerim

Sen, ben olarak

Ancak şimdi -şeylerin gerçeği gibi-

Suskunluğumla öleceğim

Yeniden seni inşa edene dek

Ancak ben

Yaşamın maskesinden kalbine yoldaş

Olsam da

Gözlerim görmeyecek seni, ayrı bir yerde dolacağım yüzüne

Ey genç kız

Zaman nasıl unuttur

Delilik ve minnet derinlikte olunca?

Güzel kalbini seviyorum

Çocuk sorularınla yalan anıları kırıp attın

Geri dönüşü görüyor musun?

"Okyanus gibi" ölü dönme

Ve anıların soğuk yuvaları gibi

Başını okşarım ey değerlim süre tükenene dek

Ve sen, bensin!

İlkbaharda, sonbahar olarak ölür anılar.

MISIR

Fatma Nakut

Kahire'de doğdu. Şair ve çevirmen. Mimar, mühendis. Bütün Arap dünyasında adı hem şair hem de yaptırdığı binalarla mimar olarak duyuldu.

Rehin

Galip olan sınıra kadar yayılamaz
 Ayaklanmanın yanına vararak
 Zaman ayaklarımızı değiştirecek
 Sert ahşaptan sopalar
 Çocuklarımızın kanıyla
 Çok saçıldı
 Dans etti
 Ancak beyaz bedenlerimiz unutmayacak
 Bu şiddet beyaz tenimize işledi
 Bu yüzden
 Bu akşam parmaklarımız havadadır
 - Adet edinir gibi giyinmeden önce -
 Bütün girişler izinle olur bu topraktan kovulanlara
 Birer iz gibi
 Bırakırlar
 Caddelere
 Onlara küçük kanımla mutlu etmeyeceğim
 Asla!
 Her şeyi diplomasinin şekliyle
 Gözlerimize bırakırlar
 Onunla elimiz kolumuz bağlı gideriz
 Bu hikâyenin sahibini olarak basite düşerek.

Çocuklarımız
 Oraların kumlu sahiline girmeyi seviyor
 Dikkatli davranırlarsa
 Saçları bile kanuna bağlı
 Bununla
 Polisler aspirini bile araştırıyor
 Pencerelede göz göze gelerek
 Önemli bir şairin intiharından
 İki saat önce
 Hiçbir şey yoktu - bilindi -
 İlaç içti diyerek
 Kötülüğün tohumu bir kez daha atılır
 Sonra bu kötülüğe ortak edilir.

Yine onlardan
 Gerçeği öğreniyoruz
 Olayın her dakikasını
 Sırtı dönük insanların ardında durarak
 Ama telefon konuşmaları
 Onaylamıyor
 Şairin intihar ettiğine
 - Şimdi -
 Eşi dans ediyor
 Nil Nehri'nin üstünde.

Uzak

Sırtımda ağır bir yük
 Alnımda zorlukların ipleri
 Öylece bu denizi neden öldürdün?
 Yürüyerek yollara doydun
 Öylece uzaklara
 Şehirde
 Ellerinde bir fener taşıyarak
 Bir güzel
 Kendi yatağını bile seçemiyorsun kaybolduğun yerde
 Gerek duyduğun yalnızlığın
 İçine çökerek
 İçinde
 Yağmur ve şiiri düşman seçerek.
 Eski zamanlardan beri dans eder insanlar
 Veya duvara yazar şiirini
 Boşluğun etrafını dolaşıp hesaplayarak
 İpeğin övgüsüyle duvarı yükseltiyorlar
 Şeyler iç içe
 Denizi neden öldürdün
 Yolları yollarla genişleterek?

Gül
 Öldü
 Kırmızısını ve yeşilini araştır
 Ve kokusunu
 Övgünün ve pencereler arasına as
 Genç kızlar yıkanmasın
 Yorgun diye adlandırılıp resimleri yollara çizilen
 Eski bir soylu gibi
 Bakır kaseler ziynet dolu
 Dokuz şehirden gelen
 Şaraplarla kanıtı çizilen
 Ardımda dolanmadan
 Hafif satırlar söyler
 Heykellerin kanıtını
 Denizi mağdur eden sensin
 Ve mağlup eden
 Şehrinden döndün
 Aşk ve şiiri bekledin
 Ve kadını
 Orada öylece bekledin
 Pencerenin ardında
 Bir dilim ekmek ve bir avuç sudan sonra.

MISIR

Ala Halit

1967 İskenderiye doğumlu.

Çözölmüş bir gece gibi
Şafak sökene dek
Seni yalnızlığımla bekledim
Gemilere yakın: gözlerimin içinde
Dalgın yüzün.

Kan kardeşim olur
Güvercinler ışıktā dingin
Karanlık senin yoldaşın, kan, yüzümün yarısı.

Bugün
Düşümde göğsün tükendi
Yoldan yolculuktan başka bir hikâye gerek bana
Sabahla değişecek bu yolda.

Serap olur önümdeki suda
Döner gemiyle birleştirip
Beklemekle bir olurum, ölümünde tuzlu umudum kokun olur.

Bugün
Cesedine kapandım
Beş parmağımla giyindiğim.

Bacakların, göbeğin, boynun ve
Güzel göğsüne özendim.

Kırmızı gül öpmek ve dudakların arasında
 Beyaz tenin çılgılığı
 Memelerimin üstünde kırmızı gül
 Bebeğin övdüğü sütüm
 Beyaz gül kanın kıyısında
 Akşam
 Yüzü
 Över
 Bağış
 Olmadan.

Adın denizde
 Su namazda
 Ağzın suyun düşünde
 Yollar önümde.

Gül bahçenin kıyısında
 Bağrın sütte
 Ve ben.

Yüküm bağrın
 Sarkan bu parıltıyı ezberlerim.
 Gözlerim rüyada
 Çocukluktan uzak.

Sonunda
 Ellerin parmaklarımın suskunluğunda yaklaşır: çolaklık gibi
 Memelerim dudaklarına yanaşır
 Gözlerimden ağlayan vatani alarak
 Sonunda.

SUUDİ ARABİSTAN

Halide İsmail

Gecedeki Ayın Başı

Yapayalnız
Akdeniz'in soğuşunda kaldım
Titrek bir ışıktaki
Dünyanın uğultusuna
Kulak kabartırım
Aşık genç bir kız gibi
Kalan saatlere tutunarak
Yılları yastık yapıyorum şımarıklığın önüne
Sesini duyuyordum:
Yavşan otunu ayıklıyordun
Şarkılar mırıldanarak
"Işıklar sönmeden beni kabul et"
Denize bakmaya sabahı bekliyordun
Karanlığın tersini bekliyordun ve ben üşümek için
Siyah giysilerime sarınmışım
Kadın acısı çekiyordum (yalandan).

Kalbime Ekerim Gizin Çiçeklerini

Kalbime ekerim gizin çiçeklerini
Mutluluğumu göstere
Göstere
Utandıran iri gözlere
Komşular toplanır
Çocuklar oynaşır
Ağzım gibi bedenim susuz
Sözün kökünü duymak isterim
Ağzımdan şiirler bile dökülüyor
Bu yapraklar cennetten mi toplanmış
Ömrünü benimle yazdığın?

SURİYE

Ayşe Arnavut

1956 Şam doğumlu. Uzun yıllardan beri Paris'te yaşamaktadır.

Köklerin Arzusu

1

Arı kovanının enkazı
Savaş tohumları
Hiçbir ayna ölümlerin
Yolunu göstermez
Çağımızda çürürüz
Tekleyen kalplerle
Bu korku bizi nereye bağlayacak?

2

Rüzgâr geçit vermez yangınlara bile
Sahranın cahil gemi ufka vurulur
Hükümlerden irkilir düşler
Bizi lağveder örterek kurtardığı vajinalarla
Denizlere açılan gemilerin
Koynunda ararım
Caddeleri, cesareti ve güzelliği.

3

Nasıl ters düşeriz binlerce şeyin külüyle
 Yaşlanmış demirlerle?
 İnsan her zaman insanın biten hayatını gömer
 Boyunlarını keser düşlerin
 Ufku çocuk karşılar
 Soyunun yarasında parlayarak
 Korkunun koynunda
 Düğünler yaşlandı mı?
 Belki de direnişlerin mucizesine binip dağılırız
 Bu çıplak mesafede durarak
 Korkunun fışkırdığı caddelerde
 Bana haber verin
 Hangi giysileri giyineceğim
 Bileyim bu yaramı nasıl örteceğimi?
 Belki de
 Yüce şeylerde
 Tamamen çıplak oluruz.

4

Ormanlarımızı nasıl kurutacağımızı anladık
 Yalanların dışında yol alarak
 Bu kavmi nasıl yutacağımızı
 Hareket eden heykellerin önünde
 Küllerin derisini deşerek
 Gözlerimizi nasıl bağlayacağımızı anladık
 Titreyen göz kapaklarımızı yakarız azıcık
 Savaşlarda develeri dizeriz
 İrkilerek korkumuzun yarasını resmini nasıl çizeceğimizden
 Irmaklara nasıl kıyı olacağımızı
 Sorular boyun bükmeden
 Verilen sözlerle zincirleri çözmeden?

5

Ölü bedenimi uyandırmayın
Başka adlarla karışan
Hepsine aynı ağıt yakılacak nasılsa
Hüzünler sıcaktan ürperir
Bu uykunun saflığında düşler gerçekleşecek sonunda
Öğrendiğim sonu söyleyerek
Beni uyandırmayın.

6

Ölümün anası döndü
Yaşamın sofrasında duruyor
Hüznü sana hatırlatana dek
Veda edenler için
Duruyor
Onlar silkeledikçe toprağın yakılacak odununu
Zulüm tökezleyerek yanar
Hangi kapı evi hak eder!

7

Şaşkınlıkla boğazı kesilmeden
 Temizlensin filizlenen dallar
 Küllenmiş ağaçlardan
 Kalbi sıkıştıran
 Basit katliamlarla
 Bedenler yağar
 Hevesli kemiklerden
 Basit insanların boyun eğmesiyle
 Yolculuk basit olur
 Teslim oluşa nasıl ulaşıldıysa?

8

Duru ve kutsal yazılarda gizleriz mağduriyetimizi
 Övgüden çok burç olur savaşlar
 Nezih kesilişleri örterek
 Karanlıklarla kaplanır kesilişler
 Gölgeler karanlık olur
 Hiçbir mekan temizlenmez
 Çözülen amaçlarda
 Garip kalır bir dairede nokta
 İnsanoğlu çoğaldıkça azalarak durur
 Ağaçlar kendi ormanlarında
 Belli hareketlerde sınırlandırılmış
 Rahminin kimliğini açarak.
 Çıplak gelir çıplak giderek.

SURİYE

Hala Muhammed

1958 Suriye doğumlu. Birçok şiir kitabı yanı sıra, uğraştığı sinema sanatında da sayısız filmin senaryosunda imzası var.

Kapımı Çalan

1

Bu şehirde
İnsanlar yalnız uyanıyor
Horozlar
Güneş yükselmeden
Hayatımızın
Bir anını
Titreterek
Öterken.

2

Gündoğumuyla uyanırım
 Parmaklarımın ucuyla
 Penceredeki tozları üflerim
 Evin içinden ve
 Caddedeki çıplak küllerden arzuyla
 Biriken
 Gün gibi akıp gider sular
 Yaşlanarak iki kıyı arasında
 Sakin bir kahve fincanıyla
 Yemek telaşı
 Başlar

...

Bugün
 Bir şeylere sıkılacak bir ihtimal yok
 Çalan bütün bu saatlerin ardında
 Atan nabzın ardında
 Bu gözlüğün ardında
 Gözümün dalıp gittiğinin farkına varmadan.

Akmadan gözlerimin büyülediği şeylerle.

3

Balkonun altında oturan kadın
Çekinerek ellerini uzatıyor
Giysilerinin içinde iyi seçemediğim
...!

Bakışları ceplerimizde yanar
Dikkatlice baktığını görerek
Ve büyülenerek.

Balkonun altında oturan kadın
Bedel ödemedен
Gördüklerine
Her
Zaman
Ellerini bana uzatır
Her geçtiğimде bu küçük sokağı
Önünden
Çıkarım merdiveni, soluklarını duyarak
Göğsünden yükselen
Ardımdan kapıyı kapatırım
Beni okşayan soluğu dışarıda kalır:

Bugün de aynı
Şaşkınlıkla uyandığımızda ikimiz.

4

Evde
Kapının üstündeki
Geyik kafası
Haşmetini soyunur.

Dışarıya taşar
Büyüsü
Renkleri uyandırır
Görünen
Kırmızı siyah
Gözlerinde.

Ve bakışlarında tükenir her şey.

SURİYE

Pakize Emin el Haki

Bağdat doğumlu, babası Rabiha kabilesinden. Bağdat Üniversitesi'ni bittirdi. Evlendikten sonra Kahire'ye yerleşti, dört çocuk annesi.

Tek Başıma

Apaçık ve önemli bu yaşamda tek başıma
Bağrımdaki kalbimi yaralayacak bir şey yok
Başı kesilmiş bir kuş gibi gecenin belirsizliğinde
Dinlenecek bir şey de yok.

Bu ikinci zamanın yankısı beni öldürecek tek başıma
Hayattayken unutacak bu kabus ve titremede
Öyle uzayıp gidecek!
Dudaklar arasında şaşkın gülücükler kıyısında.

Bu gece uzayıp gidiyor sıtmalar içinde tek başıma
İnatçı dalgaları ve rüzgârı bende söndürür
Ne istiyor?
Kırılan bir şey yok ki yeni bir küreğe gerek duyayım.

Tek başıma yapayalnız mı bu işin sonuna varacağım?
Şaşkın sorarım nerede yürüdüğümü görüyor musun?
Kalbim temiz mi?
Alyansım bu ahlardan ağır bir acı kalır.

Korkunç suskunluk ve kuşkular içinde tek başıma
Ve gece etrafımda hüzünden bir sahne
Ve ben kimsesiz
Yaşam bende şüphe içinde fışkırır.

Aşkın Bana Acı

Aşkın bana acı çektirir
 Alışırımı ondaki arzuya
 Ruhumu dinginleştirir düşündükçe
 Her şeyden önce hıçkırığımı dindirir
 Hayatta bozguna uğradığım her şeyi
 Aldığım bütün ilaçları
 Bütün bahçeleri
 Unuturum
 Cömertliği cömert yapar, sözleri sözlerimi kışkırtır
 Sözleri, sözlerimi...
 Bütün bu şehir arzu ve hüznün
 Beni kaçırır... acı çektirir
 Bedeli ödenen bir aşk şiiri gibi yazarım
 Kötülüğümü yazarım
 Ey ömrümün aşkı kolay ve karasevda
 Oluşumu sende basitleştirir
 İhanete uğramış kendi ruhuna batmış kalırım
 Bir nağme alır beni
 Her susadığımda dallarıma
 Su veren
 Çiçeklerim burada açar
 Ruhumda
 Israrla burada ruhumda dururum yaşayan beni yaşatması için
 Sende bulunan adresim kalır
 Aşkın hatasız sözcüğü kalır.

SURİYE

Ğade Seman

1942 Şam doğumlu. Şam Üniversitesi'nde İngiliz Dili okudu. 1968'de Beyrut'taki Amerikan Üniversitesi'nde İngiliz Edebiyatı konusunda master yaptı. Roman ve hikâye olmak üzere yirmiye yakın kitabı bulunmaktadır.

Yağmur Altında Aşk

Yağmur pencere camlarını vururken gözlerim dalıyor
Gece karanlığıyla günü itiyor
Gözlerim dalıp gidiyor, binlerce yıl yaptığım gibi
İlk defa, bir karanlığın bitişi apaçık gösterdiğini görüyorum
Yankıya yayılmış odanın dışında onun hayatını izlerim
Pencereyi açıyorum, ellerimi altına tutuyorum
Arzuyla - dumanlı parmaklarımla - dokunuyorum
Ve onunla bilinmeyen bir yerlere gidiyorum
Peşine düştüğümüz bir hikâyede oynayarak
Ah, bir öfke gibi nasıl da ömrü tükettim
Karanlıktan korkuyor muyum, gecenin anahtarıdır oysa
Ve "Sözün gizi".

Balıkları Korkutan Aşk

Bu arzu beni paramparça ediyor: Lübnansız, içimde ölerек
 Ancak, deniz kıyısında neden zerrecikler satılıyor, diyorum
 Oysa Beyrut'a geri döndü benimle yenilenerek
 Neden arabaların yankısı levhaların sıcaklığına bağlıdır, diyorum
 O adımızla bilinirken
 Eski bir bedene onca kazıdığımız
 Gecenin ışıkları yanıp sönerken "Minar" sahilinde?
 Neden balıklar ve martılar ve çiçekler sarı soğuk, diyorum
 Dikenli gecelerinde istekler yanacak mı
 Beyrut'un kumuyla nasıl dost olacağım
 Aşk defterinde şimdi yeniden okuyoruz
 Arzu okulunda
 Sabah kovulduğumuz, gözyaşlarına bile kapısını kapatan?

SURİYE

Behiçe Mısriy

1965 Halep doğumlu. On şiir kitabı, üç romanı, altı çocuk kitabının yanı sıra şiir üstüne dört eleştiri kitabı bulunmaktadır.

Rim

Rim ben seninle
Nasıl yüzleşeyim
Sen bende çözülen bir giz
Ben sende düşen.

O güzel kalıpta
Uyuyor çözülen aşk
Soyluluğa ulaşır çözüldükçe
Havada.

Ey sevgilim gece uzadı
Ulaştığım yeri neden istemiyorsun
İstedğin aşkta ölümüm mü
Ruhumun sessizliği etrafında?

Ayaklanışımı ve arzumu al
Bütün yıllarımı ve ömrümü
Sen bu aşkta deliliğimsin
Kalbim menzilin oldu.

Soru

Ben düŖte oluŖan bir gölgeyim
 Soruda açığa çıkan bir giz
 Benden sonra satırlar doęacak
 Benden sonra vahŖet tamamlanacak
 Soru benim gidiŖim olacak ve ben bir soru
 Kum taneleri gibi daęılacak
 BaŖlangıcımı bitişimde görüyorum
 BiliniŖim yitiŖimin bir nüshası
 Farelerin getirdiğı yolu giderim
 Yükselerek bırakırım ıslaklığını
 Ŗimdiki gibi boşluğı yüklenerek
 Hüznün mesafesinde ıŖıldayarak
 Ben bedenim gizinde bedenimi görüyorum
 İlk soru sorudan oluŖana dek
 Oysa soğukluk kalacağı mirası bırakır
 Bendeki oluŖanda yiterim uyanınca
 OluŖu anarım oluŖumumda
 Bana ad olan ışığı anarım Ŗimdi
 Gecenin miladından önceki karanlıkta
 Beni görenin rüyasıyım ben
 O anımsadığımda dışında değilse.

SURİYE

Saniye Salah

1935 - 1985 Masfa'da (Hama) doğdu. Şair ve yazar olarak ün saldı. Şair Muhammed Magut ile evliydi. Dört şiir kitabı yanı sıra bir öykü kitabı ve deneme kitapları bulunmaktadır.

Aşk Mevsimi

Aşk mevsimini yaşıyoruz
Çayırklar gibi
Küçük bir yerde sürünen
Ve küçük bir düşte
Akşam olduğunda
Sis gibi yükseliriz çayırın üstünde
Saçlarımıza sürünen
Solgun gözyaşlarımızla
Beni şiir sayfaları gibi katla
Anıların yataklarını katlar gibi
Uzun bir yolculuk için
Deniz kıyılarına giderim
Orada kutsal olan aşk ve gözyaşı.

Pişmanlığın fanuslarını taşımaya başladık
 Çocukluk anılarında yaşayarak
 Bedenimizi
 Ve günahlarımızı taşıyarak
 Ruhun sonu olmadan
 Sonra düşlerimiz çıplak kalır
 Kanın sözcükleri yanar
 Yüzümün resmini çizerim
 Ve yüzünü
 Gece hüznün şarkısı
 Ve gece kayıp büyüğü iki sevgili
 Gecenin suskunluğuna tanık oluruz
 Senin gibi Arap deliliği olsa
 Çıkış kapıları geniş olsa
 Kaçış kapısı geniş bu
 Dar zamanda, olmasa
 İki aşğın bedeni ondan daha da dar.

Yaramın üstüne katlanırım
 Düşüncem orman ve deniz kokusundan
 Hüznün ve yağmur kokusundan
 Tenin üstünde unutuluşun kokusundan
 Gitmesi için sözcüklerimi bırakıyorum
 Ruhumun dışına
 Son payını taşıyarak
 Aşkın donukluğu için.

Et kalp atışlarına yapışsın
 Ayrılık ayetinden atsın beni
 Peşimdeki acıyla ne zaman kötüleyeceğim seni?
 Hangi kuş bu acıyı ötecek?

Bu garip günde
 Bu yükselen fırtınada
 Deniz köpükleniyor
 Akşamın gemisinde
 Ancak ben unutuluşun kanatlarıyla uzaklaşıyorum
 Çayır köklerini taşıyor
 Yanıyor
 Sonra gezimden dönerim
 Gözlerinde küflenmiş.

Gün etrafımızda çöküyor
 Bir güvercin gibi
 Bu yeşil saatlerde
 Kanatlarını çırpıyor
 Yanan külün çukurunda asar gibi
 Yıldızlar arasında
 Yağmurdan kaçıyorduk
 Güneş bizim değilmiş gibi
 Bağlı bedenlerimizi altında sereriz
 Bu leylak güneş değil
 Boğaza düğümlenen
 Önümüzde mihenk taşı
 Ölümün yüzünden maskeyi çıkarınız
 Köşelerin ısıltılarını taşıdığında gece.

Kulelerin çanları vurur
 Akşamla
 Köyün acı gözleri açıldığında
 Eller kan dolar
 Bizler saklı suyun sahipleri
 Biriken yaşları dökerim
 Ateşi beklerken
 Yıldızlardan başka bir şey yok
 Bütün sevgim içlerinde
 Onlara giderim.

SURİYE

Lina El Tayibiy

Burada yaşıyoruz

İki alında kazılıdır o umut, çığlıkların üstüne kapanan
Gözlerden uykuyu kaçırır
Umut ki parıldayan bir delilik
Ben kucak dolusu ekinlerle dönerim beni sorana muhtaç olmadan
İki elimi birleştirir yanağıma bastırırım ve asıl umudu söylerim
Tekili olmayan çoğulu
Tek gözle yazarım, sonunda ipleri karıştırırım
Balta böler beni çabukluğumdan
Yarımı alır sonla parlar
Ellerim kaybolmayan bir nesnede, kalbim adımların gittiği yerde.
Şimdi hiçbir şeye kin tutmam
sıkışan kalbimde toplarım her şeyi tek tek
Mesafeler daralır
Bu fırtınada tek başıma, ellerim gitgide kumlaşıyor.

SUDAN

Ravda el Haç

Sudan'ın doğusu Kisle doğumlu.

Geçen yıl

Geçen yıl

Beklediğim gelecekle karşılaştım

Geçen yıl

Gelgitlerle acısıyla tatlısıyla yaşadım

Yalan gibi mahir bir salıncakla ulaştım

Bir kova ateşle ulaştım

Geçen yıl

Mısır'ın katmanlarında sakladım yüzümü

Söylediklerimden unutarak

Ancak parmaklarımla oyalandım

Babamın önünde olduğu gibi

Zayıflığımın resmidir bu zamanlar

Bu yolda ilerledi ömrüm

Geçen yıl

Kanıma işleyen neyse bu tutsaklığımı sildi

Bu soylu hüzünden terledim

Orada kudretimle kalmadan dönerim

Bu yolda öldüm mü?

Geçen yıl

Baharda, yazda, kışta

Her mevsimde

Ancak ben, ey temiz kalpli yüzün için

Uçuşumu yaz gününe ilan ettim

Islak ve beyaz bulutlarla konuştum.

Güzel çayırırlarla
 Gecenin bu şiirin durgunluğunda geyikler
 Benden saklı ışıklara rağmen
 Geyikler bana yoldaş oldu
 Bütün ağır başlılığıyla
 Soğuk ve sıcakın etkisi
 Bu kışın uzun gecesinde
 Bahara geldim
 Bu yağmurun yorganını gönderdiğim zaman
 Mecbur bıraktı, askerlerin yere vuran ayakları
 Girişin veya çıkışın
 Bu cetvel uzayacak
 Geçen yıl, döndüm
 Ey yara bir yıl sonra tekrar kanayarak
 Ey isteklerin sabrı taşınacak mısın
 Alnımdan fişkıran sabır bir yıl ve
 Yolculuk şiirleri binlerce vaatte bulunuyor
 Harfimin vaadi öykülerle dolu.

Küçük ve fotoğrafı
 Tanrının ağzından kovuldu mu?
 Geçen yıl
 Kanımda dinlendiğinde yeniden
 Süzülmeden öylece yeni yılda dururum
 Geçen yıl
 Genişliğimdeydi oysa neden
 Üstündekileri esirgedi?
 Bütün insanlar düştü.

Bu şehirde
 Herkesin gözü senini öldürölüşünü gördü
 Kolaylıkla senden alındı bu şehir
 Her gün
 Güvenle saklı kalplerden çıkarak
 Saklanarak çıktı
 Üstünde okşadım
 Öleceğim yolda yürüdüm
 Elleri yoklar gibi
 Geçen yıl
 Zırhını ve amcamın kalbini lanetler gibi
 Derin yarayı lanetler gibi
 Uzansam da uzanmasam da
 Orada ölen bir kız çocuğu gibi
 İki eliyle çizer kapının gözünü ve saklı kalbi
 Sen içinde miydin?
 Geçen yıl
 Ay giderken önümdeki pencerede intihar etti
 Adımlarında savruldu
 Bütün kilitli şiirler
 Güzel düş yağmuru getirirdi
 Ve böylece bütün çatışmalarda çıktım
 Kırık kalbi edinmeden
 Rüzgâr onda fırtınaya dönüşürken
 Bir zerre dahi kalmadan ellerim
 Geçen yıl
 Zorluklara benzerdi dedim ve yürüdüm
 Zorluklara benzerdi saklı hayattan bir resimdi
 Gölgeleklerin ardında bir gölge esire benzeyen
 Zorluklara benzerdi bir karıştı şehrim
 Düşlediğimiz yaşamına döneriz.

ÜRDÜN

Nebile Talip

19.01.1962 tarihinde Zarka şehrinde doğdu. Öğrenimini Filistin Nablus kentinde tamamladı. Ürdün Üniversitesi'nde İngiliz Dili ve Edebiyatı okudu.

Doğum

Çılgınlıkları ayaklandırır
 Bu evde olanların kulaklarını sağır eder
 Dağıtır mekanın sessizliğini
 Uyuyan
 Zamanın önünü örerek
 Soruların yangınıyla
 Kendine gelir
 Bakışlar onun üzerinde
 Ey bu miladın gecesi
 Doğan doğdu mu?
 Doğana dek
 Öğrendi mi
 Nasıl doğduğunu
 Bir insan olarak
 Bizde yeni biri olarak
 Ancak
 Zayıflığı
 Annesinin koynunda
 Ölü gibiyken bedeninin rahminde?

Ey miladın gecesi
 Ayı ört
 Şafağı yeterli kıl
 Aklımda serdiğim
 Giysinin eteğinde
 Gözlerde,
 Ölmemesi
 İçin
 Gecenin uzun saniyelerini
 Davet edin
 Yaşadıklarına
 Işık gönderilmeden önce
 Sabahın arzusuyla
 Bu süreçte tökezlemeden çılgılık
 Suskunluğu gönderin
 Doğan şafakla
 Bugün
 Ömrümden bir hüznü sayfasıdır.

YEMEN

Heda Abla

Beyaz Rüya

Beyaz rüyanın verilmiş bir kararıdır
İki rüzgâr arasında kurulu bir masada
Kesilmiş kumaşı toplarım
Kalbimin bozgununda ondan başka
Ellerimden akan olmaz
Onunla bütün beyaz hayatımı toplarım
Yaprakları toplarım
İki gözyaşı
Dişlerim keskin
En sonunda kefenimi toplarım.

Sadiye Mağraf el Kubit

Gitti, aşkı ve acıyı bırakarak, uzaklarda
 Savaşıyor, her zaman kovulmuş yalnızlığın önünde kuşatılmış
 Ve savaşmaya hazır
 Övgüyle yeni şiirlerini yazar ona yoldaş olan sözcüklerle
 Suskunluğun kuşatmasında söylenmeyi söyleyerek
 Bütün mekanların çatlaklarından süzülerek
 Benim ve onun arasında oluşan
 Gitgide büyüyen yalnızlığın kanıtıdır sonuçta
 Ufkun genişliğinde
 Sonunda güzel bir özgürlük olacak.

Metin FINDIKÇI

1961, Mardin doğumlu. İstanbul'da yaşıyor. Şiirleri ve çevirileri; *Yazılı Günler*, *Yarın*, *Cumhuriyet Kitap*, *Yeni Biçem*, *Adam Sanat*, *Varlık*, *Uç*, *Şiirlik*, *Şiiri Özlüyorum*, *Öteki-siz*, *Yom Sanat*, *Sözcükler*, *Kitaplık*, *Hayal*, *Yasak Meyve*, *Eliz* ve *Akatalpa* gibi birçok dergide yayınlandı.

Şiir kitapları:

Harabeler, 1992

Ve Kalbim Sular Altında, 1996 (Yazılı Günler)

Karanfil Mesafesi, 2001 (Avesta)

Unutulan, 2004 (Yom Yay.)

Çölden Hırka, 2006 (ŞİİRden Yay.)

Katran, 2008 (Artshop Yay.)

Sen içerde Uyurken, (Artshop Yay.)

Çeviri kitapları:

Adonis, *Rüzgârda Yapraklar* (İyi Şeyler) 1998

Adonis, *Düş ve Ayna* (Avesta) 2002

Adonis, *Güllerin Aydınlığında* (Adam Yay.) 2004

Adonis, *Doğu ve Batı* (Dünya Yay.) 2004

Adonis, *Aşk Şiirleri* (Kırmızı Yay.) 2007

Mahmud Derviş, *Beyrut Kasidesi* (İyi Şeyler 1.baskı 1995, Alkım Yay. 2. baskı 2003)

Mahmud Derviş, *Unutulanı Anmak* - Roman (Avesta) 2002

Mahmud Derviş, *Mavi Bir Gün* (Dünya Yay.) 2003

Mahmud Derviş, *Yalnızlık Yenilemeden Kendini* (Can Yay. 2009)

Mahmud Derviş, *Kuşatma Durumu* (Artshop Yay. 2009)

Nizar Kabbani, *Hüzünlü Irmak* (İyi Şeyler 2000)

Nazik El Melaike, *Rüyadan Çağrılmak* (İyi Şeyler 1996)

Ğade Saman, *Beyrut'ta Deniz Yok* (Avesta 2002)

Hannan Avvad, *Filistin Senin İçin* (Evrensel Basım Yay. 2003)

Ayşe Basri, *Şairin Kandili* (Şiirden Yay. 2006)

Çağdaş Arap Şiir Antolojisi (Toroslu Yay. 2. basım 2007)

Fetva Tukan, *Kapalı Kapının Önünde* (Artshop Yay. 2008)

Fatiha Mürşit, *Gecenin Şarkıları* (Artshop Yay. 2008)

Muhammed Bennis, *Aşkın Kitabı* (Kırmızı Yay. 2008)

Muhammed Bennis, *Şarap* (Kırmızı Yay. 2009)

İçindekiler

Abu Dabi

Zabi Hamis / 7

B.A.E

Latife Kari / 10

Huda Sadi / 12

Nucum el Ganim / 15

Bahreyn

Fevziye el Sandiy / 17

Cezair

Ahlam Mustaghami / 18

Fas

Ayşe Basri / 20

Vefa el Armani / 23

Filistin

Fetva Tukan / 26

Rita Avvat / 30

Zeynep Habeş / 34

Irak

Nazik El Melaike / 36

Fatiha Hasan / 42

Kuveyt

Sadiye Mafrah / 46

Lübnan

İnaya Caber / 54
Jumana Haddad / 57
Suzan Avlan / 58
Varde el Yazıcı / 60

Mısır

Bahş El Bedri / 62
Merve Hüseyin / 64
Fatma Nakut / 66
Ala Halit / 70

Suudi Arabistan

Halide İsmail / 72

Suriye

Ayşe Arnavut / 74
Hala Muhammed / 78
Pakize Emin el Haki / 82
Ğade Seman / 84
Behiçe Mısriy / 86
Saniye Salah / 88
Lina El Tayibiy / 92

Sudan

Ravda el Haç / 93

Ürdün

Nebile Talip / 96

Yemen

Heda Ablan / 98

ÇAĞDAŞ ARAP KADIN ŞAİRLER ANTOLOJİSİ

Arap şiiri, dişi bir şiirdir diyorlar, doğru: Hemen hemen Arapların her ülkesinde birçok kadın şair bulunmaktadır. Bunu Cahiliye döneminden ve Arap divan şiirinden gelme güçlü bir geleneğe bağlamak mümkün.

Arap kadını; 'madem günlük hayat şartlarında erkek egemenliği hâkim, ben de şiir ve edebiyat gibi hayatın başka alanlarında pasif kalmayayım' diyor. Diyor ama -bu antolojide de dikkatinizi çekeceği gibi- bazı ülkelerin kadın şairlerinin yaşam öyküsü bulunmamaktadır. Bunun nedeni kocası, çevresi veya yaşadığı ülkenin getirmiş olduğu baskı ve yasaklar da olsa bu durum bağışlanır gibi değil. Üniversiteyi bitirmiş bir kadın, şiirle uğraşır ama yaşam öyküsünü açıkça yazamıyor. Bazı Arap ülkelerinde bu acı gerçek maalesef hâlâ mevcut.

Bu antolojide çağdaş Arap kadın şairlerinin; içerisinde bulundukları yönetim düzenine, kaderlerine boyun eğmediklerini ve buna yazdıkları şiirlerle karşı durduklarını okuyup göreceksiniz. Erkek üstünlüğüne ve iktidara karşı şiiri silah olarak kullandıklarına tanık olacaksınız.

Arap şiirinin, önde gelen bu çağdaş kadın şairlerini okuduktan sonra, şiirlerde çölün, denizin, şiddetin ve her şe rağmen aşkın tadına varacaksınız.

